

Mulighetslandet Norge

Taler

Erna Solberg

Dato

8 april 2016

Sted

Clarion Hotel Oslo Airport,
Gardermoen

Omstendigheter

Tale til Høyres landsmøte

1 Kjære alle sammen,

Velkommen til det største landsmøtet i Høyre i nyere tid.

5 Dette er vårt tredje landsmøte etter regjeringsskiftet.

Jeg er glad for å kunne melde at nye ideer og bedre løsninger gir resultater.

Helsekøene går ned. 42 000 færre står i helsekø enn da vi tok over.

10

Investeringene i samferdsel går opp. Med over 40 prosent, til nesten 60 milliarder kroner.

Satsingen på videreutdanning av lærere er tredoblet. Over 5 000 lærere tar nå videreutdanning hvert år.

15

Klimafondet er styrket med nesten 18 milliarder kroner.

Vi har bevilget penger til over 1 000 nye politistillinger.

20

Forsvaret patruljerer mer med fly og ubåt i Nordområdene.

Listen er mye lengre.

25 Kjære landsmøte, dette viser at vi er godt i gang med det vi lovet å gjøre da vi ba velgerne om regjeringsmakt.

Men dere er ikke invitert hit for at vi skal hylle oss selv for gode resultater.

30

Dere er invitert hit fordi vi i tillegg til å gjennomføre politikken vi gikk til valg på, også skal utforme nye løsninger for fremtiden.

Som konservative er vi opptatt av gradvise endringer og å bygge videre på de beste sidene ved vårt samfunn.

35

Men konservativ politikk betyr ikke at alt skal stå stille.

Hambro sa det sånn: «Den politikk som er i pakt med fremtiden, må gå ut på å gjøre mulig i morgen det som er umulig i dag.»

40

Det skal vi leve etter.

Verden rundt oss er i endring. Vår økonomi står overfor en krevende omstilling.

45

De svarene som var riktige før, trenger ikke være det i fremtiden.

Internasjonalt ser vi både at kampen mot fattigdom går fremover, men også hvordan autoritære holdninger sprer seg i enkelte land.

50

Den arabiske våren ble aldri til noen sommer, og har i flere land endt i blodbad. Uro, undertrykkelse og krig har skapt en ukontrollert flyktning- og migrasjonsbølge.

55

Møtet med en endret verden stiller oss overfor viktige veivalg.

Her hjemme har vi lagt bak oss tiår med oljedrevet vekst. Hvert år har lønningene økt, og velferdsordningene blitt litt bedre.

60

Nå har oljeprisen falt kraftig, og arbeidsledigheten har rammet mange familier, særlig på Sør- og Vestlandet.

Økte asylankomster tynger offentlige budsjetter og skaper ytterligere utfordringer i arbeidsmarkedet som vi må løse.

65

Også på det økonomiske området stilles vi overfor viktige veivalg.

70 Og, kjære venner, veivalgene må tas nå. På vår vakt. Mens Høyre styrer.

Veivalgene vi må ta i dag vil prege Norge i tiår, ja, i generasjoner fremover.

75 Og det er derfor dere er invitert hit. For at vi sammen skal gjøre noen av disse viktige valgene.

Valgene vi gjør vil prege bedrifter, familier og enkeltmennesker.

Det er et stort ansvar.

80

Men kjære landsmøte,

Det er et ansvar Høyre er i stand til og villig til å ta.

85 Endringene i verden rundt oss påvirker Norges sikkerhet. Det gjør at vi må ta valg som gjør Norge sikrere.

Vi skal ikke bare være pessimistiske. Vi skal huske at en samlet verden har gjort imponerende fremskritt.

90

I 2015 kunne vi gjøre opp status for FNs tusenårsmål.

Siden 1990 er antallet mennesker som lever i ekstrem fattigdom redusert med én milliard.

95

Antallet barn som dør før fylte fem år er mer enn halvert.

Ni av ti barn begynner nå på skole.

100 Er det ikke fantastisk, dere!

Det er en stor inspirasjon for meg, når jeg sammen med Ghanas president skal lede FNs pådriverarbeid for å nå de nye globale bærekraftsmålene.

Innen 2030 skal vi blant annet utrydde den ekstreme fattigdommen.

Vi skal utrydde sult i verden.

110 Vi skal sikre utdanning for alle.

Og oppnå likestilling mellom kjønnene.

Jenters utdanning er en av sakene jeg særlig vil være pådriver for.

115

Jeg har selv sittet på skolebenken i Malawi og sett håpet i øynene til unge jenter rundt meg. Endelig kan de drømme om en fremtid hvor de får muligheter til å bruke talentene sine. Til å bli respektert som selvstendige individer. Men mens jeg satt der, tenkte jeg også på de mange som aldri får denne muligheten.

120

For utdanning er billetten til en klassereise. Ingen trenger den billetten mer enn barn som vokser opp i verdens fattigste land og i konfliktområder.

Dette kan og må vi gjøre noe med, derfor har vi snudd den nedadgående

125

trenden og vil doble andelen norsk bistand som går til utdanning.

Det som nå skaper de største utfordringene for å nå målene våre, er konflikter.

Kriser, konflikter og krig har rykket nærmere inn på livet også her i Norge.

130

Utviklingen viser igjen og igjen hvor tett vår sikkerhet henger sammen med det som skjer rundt oss.

Sør for Europa ligger et belte av sårbare stater. Her ser vi radikaliserings, voldelig ekstremisme, svak statlig styring og sosiale problemer.

135

I mange land ser vi et stort antall unge arbeidsledige.

Uten muligheter.

140

Uten fremtidshåp.

De siste årene har vist at blodige konflikter i disse områdene sprer seg.

145 Regionale makter blander seg inn.

Stormakter blander seg inn.

Religion blandes inn.

150

Fremmedkrigere strømmer til.

Volden rammer sivilbefolkningen i Kobane, Aleppo og Homs aller hardest.

Men den rammer i København, Paris, Brussel, Istanbul, Ankara, Lahore og

155 Beirut også. De siste månedene har vi sett hvor meningsløst og brutalt terroren rammer.

I en globalisert verden finnes det ingen fredelig krok å gjemme seg i.

160 Jeg hører av og til de som sier at de vil stenge grensene. Eller bygge murer. Det er et veivalg jeg mener verken er mulig eller ønskelig.

Sikkerheten i Europa starter i de sårbare statene rundt Europa.

165 Det har betydning for hvilke valg vi må gjøre innen utviklingspolitikken, utenrikspolitikken og forsvarspolitikken.

Ett viktig valg vi må gjøre, er å rette utviklings- og utenrikspolitikken mer inn mot sårbare stater.

170

Mer stabile stater, som evner å levere økonomisk vekst, skolegang, sysselsetting, demokrati og menneskerettigheter er klart i vår interesse. Men det er selvsagt aller viktigst for innbyggerne i disse landene.

175 Hvis landene lykkes, vil færre rammes av krig og konflikt.

Færre vil bli tvunget til å legge på flukt.

Flere vil se muligheter for seg og sin familie i sitt eget land.

180

I fremtiden må vi forebygge bedre, før det er for sent.

185 Her har regjeringen gjort et valg når vi løfter sårbare stater i utviklings- og utenrikspolitikken.

Kjære landsmøte, dette må verdenssamfunnet lykkes med.

190 En mer uforutsigbar situasjon i Europa stiller oss også overfor viktige veivalg.

Vi må videreutvikle vårt forsvar og vår forsvarsevne.

195 La det være helt klart: Vårt demokrati og Norges frihet er verdt å kjempe for om nødvendig.

I en ny og mer usikker tid, må vi ikke være et øyeblikk i tvil om hva som garanterer Norges sikkerhet:

200 Det er vår evne og vilje til å forsvare oss og fellesskapet vi er en del av i NATO.

Disse to henger nøye sammen.

205 Norge trenger et forsvar med god situasjonsforståelse, reaksjonsevne og stridsevne. Vi må holde orden i eget hus og i våre nærområder. Det må være vårt bidrag til alliansen.

Her ligger viktige veivalg i forsvarspolitikken.

210 Over for lang tid, og under ulike regjeringer, har vi utviklet et forsvar som ikke er robust nok.

215 Min forgjenger uttalte så sent som i desember 2012 at omstillingen i Forsvaret i stor grad var ferdig. I dagens perspektiv tror jeg alle vil være enige om at det ikke stemmer.

Vi har fått et forsvar hvor det ikke er balanse mellom det vi har av utstyr og avdelinger på papiret, og det vi har vært villige til å bevilge til reservedeler, vedlikehold, øvelse og drift.

220 Det går ut over vår forsvarsevne, og det må vi gjøre noe med.

Vi trenger fortsatt betydelig fornyelse av materiell. Vi trenger også økt evne til å håndtere nye typer konflikter, som cybertrusler og hybrid krigføring.

225

Skal vi oppnå dette, må vi være villige både til å øke ressursene til Forsvaret og til å prioritere tøft gjennom tiltak og investeringer som gir reell forsvarsevne.

230

Det betyr også at alt ikke kan være som det alltid har vært. Det vil bli vanskelige valg og det vil bli endringer.

Men ett veivalg har Norge gjort, og det vil Høyre forsvare for fremtiden: Norges plass er i NATO.

235

Norge er avhengig av andre NATO-lands vilje til å sende sine unge kvinner og menn til Norge i krise og konflikt.

Solidariteten i NATO går begge veier.

240

Det betyr for det første at hvis vi skal forvente hjelp når det teller mest, må vi selv ha både kapasitet og vilje til å hjelpe når andre trenger oss.

245

Og for det andre må vi ikke skape tvil hos våre allierte eller andre om hvor vi står. Norsk sikkerhet bygger vi sammen med våre allierte og partnere. Da må Norge være en troverdig og forutsigbar alliert.

250

Høyres syn er derfor helt klart: Dette er ikke tiden for uklarhet og eksperimenter, Norge skal stå skulder ved skulder med våre venner og allierte i NATO.

Utenriks- og innenrikspolitikken henger stadig mer sammen.

255

Terroranslagene vi har sett i mange land har sin opprinnelse i ISIL-kontrollerte områder.

Vi bidrar aktivt for å bekjempe ISIL.

Vi styrker politisamarbeidet med andre land for å hindre terrorangrep.

260

Og vi arbeider aktivt for å hindre rekruttering til ekstremisme her hjemme.

Vi må bygge et samfunn som vinner over ideene til ekstremister.

265 Det er et viktig arbeid, som dere alle bør være med på i deres egne kommuner.

Terror er én måte konflikter i verden angår oss på. Flyktningstrømmer og migrasjon er en annen.

270 Det er lett å forstå hvorfor mange legger ut på søken etter en bedre fremtid. Ikke minst gjelder det flyktningene fra Syria.

I nabolandene rundt Syria har mange opplevd fallende matrasjoner, liten tilgang til utdanning og helsetjenester og dårlige jobbmuligheter. Uten utsikt til en
275 fremtid for seg og sine barn, verken i Syria eller i nabolandene rundt, har mange lagt på flukt.

Derfor er jeg stolt over at vi på giverlandskonferansen for Syria og nabolandene samlet inn det høyeste beløpet som noen gang er lovet. Til utdanning,
280 helsehjelp, jobbskaping og trygghet.

Totalt ca 12 milliarder dollar. Det norske bidraget er på om lag ti milliarder kroner de neste fire årene.

285 Kjære landsmøte, vi setter handling bak ordene våre.

Samtidig må vi håndtere en situasjon hvor antallet asylsøkere til Europa er kommet ut av kontroll.

290 Det er nødvendig for oss å stramme inn på asylpolitikken. Det er tre grunner til det.

For det første må vi ta inn over oss at en omfattende migrasjon ikke er en løsning, verken for de fattige eller de rike landene, som står seg på sikt. Et strengt
295 regelverk og rask retur vil bidra til at vi får færre grunnløse søknader fra personer uten beskyttelsesbehov.

For det andre må vi sørge for at våre lover, regler og ytelser er på linje med andre europeiske land. Hvis vi oppfattes som mer generøse enn andre land, risikerer vi

at flere enn naturlig, og flere enn vi kan makte å ta imot, velger Norge.

305 For det tredje må vi tilpasse antallet vi tar imot til den kapasiteten vårt samfunn har til å integrere på en god måte. Det handler ikke først og fremst om kapasitet til bosetting. Men om muligheten til å få innvandrere inn i gode jobber, til å unngå parallellsamfunn - og om hvor raskt vårt samfunn kan endre seg uten at det oppstår alvorlig motsetninger i befolkningen.

310 Derfor ligger Høyres linje fast.

Det har den gjort før, under - og det vil den gjøre etter flyktningkrisen: Vi står for en streng, men rettferdig innvandringspolitikk.

315 De menneskene som får lovlig opphold i Norge skal vi ta imot på en god måte.

Mennesker som skal være i landet vårt i årene som kommer må oppleve at de har fremtidshåp og muligheter i vårt samfunn.

320 Vi må sikre at det er våre verdier som vinner frem. Og i Høyre vet vi hva våre verdier er. Hva slags samfunn vi ønsker oss.

Det ble oppsummert i tre ord fra min side, på talerstolen på Høyres landsmøte, for ti år siden: Muligheter for alle.

325 Her ligger grunnlaget for vår politikk på mange ulike områder, men ikke minst for en god integrering.

Nyankomne til Norge skal møtes som selvstendige mennesker.

330 De skal vurderes på grunnlag av egne handlinger, ikke andres.

Det å ha en utdanning, få seg jobb og betale skatt må være like selvsagt for dem som for alle andre.

335 De skal oppleve et samfunn med sosial mobilitet, hvor det er evner og innsats som avgjør, ikke hudfargen.

Kort sagt: Muligheter for alle.

340

Mange mennesker har allerede kommet til Norge fra andre land. Vi må være forberedt på å ta imot mennesker som har behov for beskyttelse også i fremtiden.

345 Integreringsutfordringene vil ikke gå over, samtidig står Norge også overfor en rekke andre store utfordringer.

Økonomisk omstilling.

350 Store teknologiske sprang som påvirker arbeidslivet.

Globalisering.

Det grønne skiftet.

355

Jeg mener tiden er kommet for å videreutvikle både begrepet «Muligheter for alle» og politikken som ligger under.

360

Hvordan skal vi forbedre de sidene av vårt samfunn som i dag ikke gir muligheter for alle?

Utfordringene blir større.

Veivalgene blir mer krevende.

365

Skal vi skape muligheter for alle, må vi ha som mål for dette arbeidet å skape Mulighetslandet Norge.

Skal vi skape muligheter for nyankomne, så må vi lykkes med integreringen.

370

Derfor har jeg snakket om viktigheten av hverdagsintegrering.

Det krever innsats av den enkelte å bli integrert. Man må lære seg norsk. Følge norske lover og regler. Forstå norsk skikk og bruk.

375

Men man må også møte et samfunn som er inkluderende.

380 Møte mennesker som vil snakke norsk med deg, selv om du i starten synes det er vanskelig.

Mennesker som kan hviske deg noen ord, hvis du skulle bomme på noen av nordmenns mange, og for andre kanskje merkelige, sosiale koder og uskrevne regler.

385

Studentsamfunnet i Bergen har invitert unge asylsøkere med på Brannkamp. Det er hverdagsintegrering i praksis, og det er jo krevende å bli bergenser.

390 Noen av asylsøkerne har til og med allerede lært seg å legge hånden på hjertet når høytaleranlegget spiller Nystemten.

Vi kommer ikke unna at det til syvende og sist er mennesker som integrerer.

Og da er det vi, alle vi, som bidrar til den integreringen.

395

Integreringsoppgavene blir selvsagt store, både for skoler, universiteter, kommuner, arbeidsgivere og staten.

Regjeringen jobber nå med integreringsmeldingen.

400

Målet er å få til god integrering, som gjør at flere kommer ut i jobb og betaler skatt raskere enn før.

Da trenger vi ikke minst flere jobber.

405

Og her, kjære venner, møtes to av Norges store utfordringer.

Det må skapes nok jobber i næringslivet slik at alle har en jobb å gå til. Og det må skapes nok jobber slik at vi får nok skatteinntekter til å finansiere velferdssamfunnet.

410

For få dager siden skrev Kommunal Rapport om den foreløpige utgaven av sitt Kommunebarometer. Konklusjonen var at aldri før har avisen målt så stor framgang for Kommune-Norge som nå. Størst har fremgangen vært innen økonomi, barnehage og barnevern.

415

Vi kan jo si det sånn, Jan Tore, at det er utrolig hva kommunalministre fra Høyre får til.

420

Vi har ambisjoner om forbedringer på mange områder i velferdspolitikken.

Psykisk helse.

425

Omsorgen for eldre og pleietrengende.

Rusomsorgen.

Fortsatt kortere helsekøer.

430

Akkurat som i kommunene, så går utviklingen på disse områdene i riktig retning nå. Men en slik utvikling kan bare fortsette hvis vi har en verdiskaping i privat sektor som er høy nok til å finansiere den.

435

Omstillingen Norge står i er mer grunnleggende enn den arbeidsledigheten som nå skyldes lav oljepris.

På lang sikt er det bare flere nye jobber i privat sektor, med høy verdiskaping, som kan sikre en videreføring av vår samfunnsmodell.

440

Det må være Høyres viktigste jobb i årene som kommer å legge til rette for dette. Både fordi jobben er så viktig, men også fordi det bare er Høyre som har en politikk som kan få jobben gjort.

445

Norge står midt oppe i en krevende omstilling.

Fallet i oljeprisen har ført til at omstillingen fra oljeøkonomi til kunnskapsøkonomi må skje raskere enn vi hadde ønsket.

450

Om få år vil en stadig eldre befolkning for alvor begynne å merkes på statsbudsjettet.

Og vi må omstille oss til et lavutslippssamfunn som er basert på miljømessig bærekraft.

455

Det er mye som vil forandre seg.

Vi har pekt på tre begreper som må prege vårt nærings- og arbeidsliv i fremtiden:

460 Grønt. Smart. Nyskapende.

Grønt både av hensyn til klodens klima og for å vinne konkurransen i morgendagens markeder.

465 Smart fordi kunnskap og kompetanse er nøkkelen til konkurransekraft for et land med høye kostnader.

Nyskapende fordi våre barns arbeidsplasser ennå ikke er skapt.

470 Også offentlig sektor vil bli berørt.

Vi må jobbe smartere dersom vi skal makte velferdsoppgavene i fremtiden. Og vi må organisere oss bedre hvis vi skal klare å opprettholde likeverdige tilbud over hele landet.

475

Også her står vi ved et veiskille.

Skal vi forsøke å stanse utviklingen og håpe at det går over?

480 Eller skal vi lete etter de mulighetene som endringene byr på for å skape et enda bedre og mer klimavennlig velferdssamfunn?

Vårt svar må være åpenbart.

485 Fordi vi vet at den største faren for den norske modellen er at vi omstiller oss for sent når verden rundt oss, teknologien, vår egen økonomi og befolkningssammensetning er i endring.

490 Fordi vi vet at flere vil ha en trygg jobb å gå til hvis vi klarer å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser i stedet for å tviholde på det gamle.

Fordi vi vet at velferdssamfunnet vårt aldri kan bli sterkere enn det verdiskapingen i privat næringsliv har rygg til å bære.

Så vi må lete etter mulighetene. Derfor er det viktig at vi arbeider for å virkeliggjøre Mulighetslandet Norge.

Arbeidsledighet er alvorlig for den den rammer. Og særlig, selvfølgelig, for den
500 som ikke raskt finner seg en ny jobb.

På Sør- og Vestlandet er situasjonen nå alvorlig. Som fylke er Rogaland hardest rammet.

505 Dette møter regjeringen svært offensivt.

Budsjettene er nå ekspansive. Det bidrar til økt aktivitet og flere arbeidsplasser.

Skattesystemet reformeres. Det gjør det mer lønnsomt å investere i norske
510 arbeidsplasser.

Regjeringens tiltakspakke rulles ut. Det skaper aktivitet i områder og bransjer som er rammet.

515 Renten er lav. Det bidrar til investeringer og til folks kjøpekraft.

Kronekursen er lav. Det styrker norske arbeidsplassers konkurransekraft.

Partene har så langt tatt sitt ansvar gjennom lønnsoppgjørene. Også det styrker
520 norske arbeidsplassers konkurransekraft.

Kjære landsmøte, ikke la noen fortelle dere noe annet: Den samlede økonomiske politikken virker nå kraftig for å bekjempe ledigheten.

525 Vi må skape nye jobber for å holde ledigheten lav.

Av og til ser jeg noen diskutere om det er i små eller store bedrifter at det skjer mest nyskaping.

530 Det er sikkert en spennende debatt.

Mitt utgangspunkt er at det er mennesker som skaper nytt.

535 Derfor mener jeg at det er avgjørende for Norges fremtid at vi blir enda bedre på
å utløse talentet og skaperkraften som bor i oss nordmenn.

Vi må gjøre Norge til landet hvor skolen forbereder elevene på det nye,
høyt teknologiske arbeidsmarkedet som skal sikre jobb til alle.

540

Vi må gjøre Norge til landet hvor universiteter og høyskoler har ambisjoner om
å være best.

Vi må gjøre Norge til landet hvor gründere vil etablere sin virksomhet.

545

Vi må gjøre Norge til landet hvor investorer vil investere i nye arbeidsplasser.

Og vi må gjøre Norge til landet hvor både de beste norske og utenlandske
talentene vil ønske å bo, forske, utvikle og skape nytt.

550

Dette, kjære landsmøte, er kjernen i å skape Mulighetslandet Norge.

Et Norge som griper de fantastiske muligheter som vi finner i havet. Til å bygge
videre en oppdrettsnæring som innenfor miljøets rammer skaper stadig flere
555 arbeidsplasser og større verdier.

Et Norge som griper de mulighetene som rik tilgang på fornybar energi og
råstoff fra skogen gir oss. Som Hydro gjør når de investerer milliarder på
Karmøy, og Statkraft når de investerer i biodrivstoff-fabrikk på Tofte.

560

Et Norge som griper de mulighetene som ligger i bakken. Som Elkem, som
investerer i utvinning av kvarts i Rana som kan brukes i produksjon av
solcellesilisium.

565 Et Norge som griper mulighetene og skaper de nye arbeidsplassene vil også være
et trygt Norge.

Trygt fordi flere vil ha en jobb å gå til.

570

Trygt fordi velferdssamfunnet vil ha skatteinntektene vi trenger.

Mulighetslandet Norge vil også være et trygt Norge.

575 Innovasjon og nyskaping har vært høyt prioritert fra Høyre helt siden regjeringsskiftet.

La meg nevne noen satsinger for dere.

580 Brukerstyrt innovasjonsarena er styrket fra en bevilgning på 363 til 643 millioner kroner. Ordningen har for eksempel støttet Lytix Biopharma i utviklingen av et legemiddel for immunterapi mot kreft.

Forny2020 er av Næringsdepartementet styrket fra 105 til 230 millioner kroner.
585 Ordningen har blant annet støttet verifisering av en revolusjonerende metode utviklet ved NTNU for å sprøyte silisiumkarbid på maskindeler for å unngå slitasje.

Skattefunn er forbedret, og verdien av fradragene er økt fra 1,6 til 2,6 milliarder
590 kroner.

Blant bedriftene som har mottatt støtte gjennom Skattefunn er Paxster. På
onsdag hadde jeg gleden av å åpne deres nye fabrikk i Sarpsborg. Det er faktisk
en norsk bilfabrikk som skal levere elektriske postbiler til ulike land verden
595 rundt. De tok til og med sjansen på å la meg prøvekjøre Postmann Pat-bilen.

Etablerertilskudd er styrket fra 80 til 308 millioner kroner. Ordningen har blant
mange andre støttet en intensiv-sykepleier for å patentbeskytte sin oppfinnelse:
En instrumentholder som kan desinfiseres og som hindrer at penner og sakser
600 faller på gulvet og blir infisert når hun bøyer seg.

Miljøteknologiordningen er styrket fra 260 til 504 millioner kroner. Ordningen
har blant annet støttet utviklingen av OceanSaver, et system for miljøvennlig
håndtering av ballastvann i skip.
605

Samlet, kjære venner, tatt med også andre ordninger, har vi etter regjeringsskiftet
styrket satsingen på innovasjon og næringsrettet forskning med 2,4 milliarder
kroner.

610 Dette er en massiv satsing.

Nye ideer, utvikling og markedsføring er først og fremst en jobb som gründere og investorer må ta seg av selv.

615

Vi bruker ikke gladelig så mye penger uten at det har en klar effekt.

Vi er ikke Høyre-folk for ingenting.

620 Derfor har vi også sjekket.

Monicas folk har gått gjennom alle evalueringer. De har kartlagt tildelinger. Og SSB har fått i oppdrag å vurdere effekten av de viktigste virkemidlene.

625 Forskningsprosjektet vi har satt i gang er unikt også i internasjonal sammenheng.

Rapporten til SSB, som ble publisert i dag, viser at ordningene virker.

630 De bidrar til mer forskning, innovasjon og verdiskaping på lang sikt, men også til økt sysselsetting.

Kjære landsmøte, politikken virker. Vi kommer til å fortsette med den, for dette er slik vi i praksis bruker kunnskap til å gjøre Norge til mulighetslandet.

635 Det er ikke bare bedrifter og arbeidsplasser som starter i det små, for så å vokse.

Det gjelder ikke minst for oss mennesker.

640 Ny forskning har gitt oss ny kunnskap om hvor viktig de aller første årene er.

Vi vet nå barnehage gir størst gevinst for barn fra vanskeligstilte familier og innvandrerbarn. Dette er også gruppen som bruker barnehagen minst. Derfor legger regjeringen opp til at folk fra kommunen skal banke på døren til foreldrene til barna som ikke begynner i barnehage.

645

Ikke for å moralisere. Men for å informere om hva vi vet at barnehage betyr for barnas utvikling, og for mulighetenes deres i fremtiden.

650 Foreldre flest vil det beste for sine barn. Vi vet fra prosjekter i flere kommuner at dette har god effekt.

På samme måte er de første årene i skolen spesielt viktige.

655 Barna skal lære seg alfabetet, knekke lesekode, lære seg tall og regning. De skal lære seg gode arbeidsvaner og få et godt forhold til skolen og til læring.

De som lykkes med det, har mye å se frem til.

660 Men de elevene som allerede her blir hengende etter, risikerer å aldri ta igjen det tapte.

For mange faller fra i videregående skole.

665 For mange ender opp utenfor arbeidslivet.

For mange får ikke ta del i de mulighetene vårt samfunn kan by på.

670 Vi hører ulike partier snakke om at den neste store skolereformen skal være skolemat.

Eller skolefritid.

Eller leksefri skole.

675

Her står det viktigste veivalget i skolepolitikken i årene som kommer.

På Høyres vegne kan jeg si: Vår neste satsing i skolen skal være tidlig innsats på småskoletrinnet slik at færre blir hengende etter.

680

La meg forklare nærmere hvorfor.

Høyre har gjennomført de to store endringene i skolen de siste årene: Kunnskapsløftet og Lærerløftet.

685

Kunnskapsløftet var et brudd med rekken av reformer som svekket kunnskapsfokuset i skolen.

I Kunnskapsløftet la vi vekt på at elevene skulle lære mer. På de grunnleggende

ferdighetene, og på å forberede elevene på det kommende kunnskapssamfunnet.

Kommunene og fylkeskommunene fikk et større ansvar som skoleeiere.

695

Lærerløftet er vi midt inne i.

Vi har startet en massiv videreutdanning av lærere. Satsingen er nær tredoblet etter at vi kom i regjering.

700

Og lærerne er ivrige. I år søkte hele 10 627 lærere, noe som var ny rekord igjen. 6 635 av dem fikk ja fra sin kommune.

Vi stiller krav om at alle lærere fra 1. klasse har fordypning i fagene de underviser i. Vi legger om lærerutdanningen til en 5-årig masterutdanning og vi skjerper opptakskravene. Vi innfører nye karriereveier og går løs på unødvendig byråkrati og rapporteringskrav.

705

Målet er å heve læreryrkets status, og gjøre det enda mer spennende og attraktivt å bli lærer.

710

Enda bedre lærere er nøkkelen til at alle elever skal få med seg de verktøyene de trenger for å klare seg i livet.

715

Mange har snakket om at læreren er viktigst. Nå har vi en regjering som også gjør noe med det.

Med Kunnskapsløftet og Lærerløftet legges to viktig grunnsteiner på plass.

720

Dette er viktige reformer, men ikke tilstrekkelig for å oppnå en skole som skaper muligheter for alle.

Den siste PISA-undersøkelsen viser at rundt 1 av 5 elever går ut av grunnskolen med så svake ferdigheter at de kan få problemer med videre skolegang eller arbeid.

725

For et konservativt parti som vårt, som tar sitt sosiale ansvar på alvor, er det noe vi er forpliktet til å ta tak i.

730

Det å få alle med i de første, viktige skoleårene må derfor være den neste nasjonale satsingen vi gjennomfører.

Hvis vi lykkes, kan vi oppnå både mindre frafall og mindre utenforskap.

735

Det vil være et tungt bidrag for å bekjempe økende sosiale forskjeller i samfunnet.

740

Vi må unngå at de som møtte til første skoledag like forventningsfulle og spente som alle andre, ender opp frustrerte og uoppmerksomme ved skolepulten i andre og tredjeklasse.

Vi må unngå at skolen for dem betyr nederlag på nederlag.

745

Vi må, kjære landsmøte, skape en skole hvor flere opplever seire og mestring.

Mulighetslandet Norge starter med å gi alle barn et godt utgangspunkt - en mulighet til å bruke sine evner og talenter.

750

Finland trekkes ofte frem som et land vi bør la oss inspirere av i skolepolitikken. Finland setter inn den ekstra innsatsen de første årene.

De forebygger der vi forsøker å reparere.

755

Høyre vil derfor innføre en plikt for skolene til særskilt oppfølging av elever som blir hengende etter.

Ikke fordi barna har fått en diagnose.

760

Tvert imot må dette være basert på lærerens faglige skjønn om hvem i klasserommet det er som trenger litt ekstra hjelp for å henge med resten av klassen.

765

Det kan for eksempel skje ved at elevene det gjelder får særskilt undervisning i små grupper i en avgrenset periode.

Forskning viser at dette er svært effektivt for elever som begynner å få problemer

med å henge med.

770

Kjære landsmøte, i skolepolitikken står vi overfor viktige veivalg om hvor vi skal bruke de store pengene. Da kan ikke svaret være skolefritid, skolemat eller leksefri, svaret må være å løfte elevene som tidlig blir hengende etter.

775 Tidlig innsats har politikere snakket om lenge. Nå vil Høyre sørge for at det endelig skjer noe.

I mange år ble det snakket om at læreren er viktigst. Det var først da det ble et borgerlig flertall med Høyre i spissen at Lærerløftet kom på plass.

780

I mange år ble det snakket om helsekøer. Men det var først da Høyre fikk helseministeren at køene klart begynte å bli kortere.

785 Mange har snakket om å investere i infrastruktur. Men det måtte en Høyre/Frp-regjering til for å realisere et løft som virkelig monner.

Dette er en av mange grunner til at jeg er så stolt av dette partiet: Når vi bestemmer oss for å gjøre noe, ja da gjennomfører vi.

790 Evnen til å gjennomføre og til å styre stødig vil komme godt med fremover.

Jeg har snakket om veivalgene som vil påvirke Norges sikkerhet.

At vi må jobbe bedre for å sikre sårbare stater.

795

At vi må styrke Forsvaret og ikke skape tvil om Norges plass i NATO.

Veivalgene for vårt samfunn her hjemme er ikke mindre viktige.

800 Integrering av flyktninger.

Arbeid til alle.

Finansiering av velferdsordningene.

805

Alt avhenger av at vi klarer å skape flere arbeidsplasser.

For å lykkes med dette, vil vi skape Mulighetslandet Norge.

810

For gründeren som vil gjøre ideen sin til virkelighet.

For bedriften som vil investere og ekspandere.

815

For eleven på skolen som drømmer om å bli noe stort.

For flyktningen som drømmer om å få brukt kompetanse og evner.

820

For ungdommene som utdanner seg til et arbeidsliv som skal være grønt, smart og nyskapende.

Norge må være mulighetslandet. Høyre har politikken for å få det til.

825

Jobben deres denne helgen er å meisle ut enda bedre politikk som skaper enda større muligheter for enda flere.

Hjertelig velkommen til Norges viktigste politiske verksted.

Takk for meg.

830

Kilde

www.regjeringen.no

Emner

Arbeidsløshet, Høyre, Innvandring, Integrering, Landsmøtetale, Partipolitikk

835

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/mulighetslandet-norge>

840

845